

ARKEOLOGGRUPPEN AB RAPPORT 2016:57

ARKEOLOGISK FÖRUNDESRÖKNING
I FORM AV SCHAKTNINGSÖVERVAKNING

Kvarteret Verkstaden i Askersund

Askersund 187:1, Verkstaden 1 och 6,
Askersunds kommun och socken, Närke, Örebro län

Madeleine Forsberg & Johnny Rönngren

ARKEOLOGGRUPPEN AB RAPPORT 2016:57

ARKEOLOGISK FÖRUNDESRÖKNING
I FORM AV SCHAKTNINGSÖVERVAKNING

Kvarteret Verkstaden i Askersund

Askersund 187:1, Verkstaden 1 och 6,
Askersunds kommun och socken, Närke, Örebro län

Madeleine Forsberg & Johnny Rönngren

Lst dnr 431-556-2014

ARKEOLOGGRUPPEN I ÖREBRO AB
Drottninggatan 11, 702 10 Örebro
Telefon 019-609 04 10

www.arkeologgruppen.se
arkeologgruppen@arkeologgruppen.se

© 2016 Arkeologgruppen AB

Arkeologgruppen rapport 2016:57

Författare Madeleine Forsberg & Johnny Rönngren

Grafisk form Nina Balknäs@Högtorps Diverse

Omslagsfoto Foto över VA-ledningens schakt som grävdes vid
de gamla industrilokalerna. Foto från öster av Leif Karlenby.

Kartor ur allmänt kartmaterial, © Lantmäteriet Dnr R50223371_160001

Innehållsförteckning

Sammanfattning	5
Inledning	5
Bakgrund och kulturmiljö	5
Syfte och frågeställningar.....	11
Metod och genomförande.....	11
Resultat	11
1600- och 1700-tal: från sumpmark till ängsmark.....	13
1800- och 1900-tal: från ängsmark till järnväg och industri	17
Tolkning	22
Utvärdering av resultaten i förhållande till undersökningsplanen	23
Referenser	24
Tekniska och administrativa uppgifter.....	25
Bilagor	26
<i>Bilaga 1. Schakttabell</i>	
<i>Bilaga 2. Anläggningstabell</i>	

Figur 1. Karta över trakten kring Askersund med den aktuella undersökningsplatsen markerad med en svart cirkel. Skala 1:250 000.

Sammanfattning

I samband med att Askersunds kommunfastigheter skulle uppföra bebyggelse och rusta upp delar av kvarteret Verkstaden i Askersund utförde Arkeologgruppen en arkeologisk förundersökning i form av schaktningsövervakning. Vid förundersökningen grävdes 200 meter schakt för avlopp samt 88 provgropar för att kontrollera gifthalten inför en sanering av området.

Den arkeologiska undersökningen resulterade i kulturlager från 1600- och 1700-talet, vilka visade att området under en etableringsfas fyllts ut med avfall, vass, träflis och gödsel. Under lång tid därefter har platsen utgjort en strandnära våtäng som inte lämpat sig för bebyggelse. Under sent 1800-tal fylldes området ut med stenbäddar och påförd lera inför anläggandet av en järnväg med station. Vid 1900-talets början anlades också en verkstadsindustri i området vilken givit kvarteret dess namn.

Inledning

Arkeologgruppen AB fick i uppdrag av Länsstyrelsen i Örebro att utföra en förundersökning i form av en schaktningsövervakning inom fastigheterna Verkstaden 1 och 6 i Askersunds kommun. Förundersökningen beställdes av Askersunds Kommunfastigheter med anledning av nedgrävning av VA-ledning och bostadsbygge.

Vidare skulle området saneras och inför detta arbete grävdes 88 provgropar för provtagning och mätning av gifthalter.

Arbetet utfördes av Johnny Rönngren, Leif Karlenby och Madeleine Forsberg. Fälтарbetet genomfördes vid skilda etapper mellan den 11 februari och den 25 juni 2014.

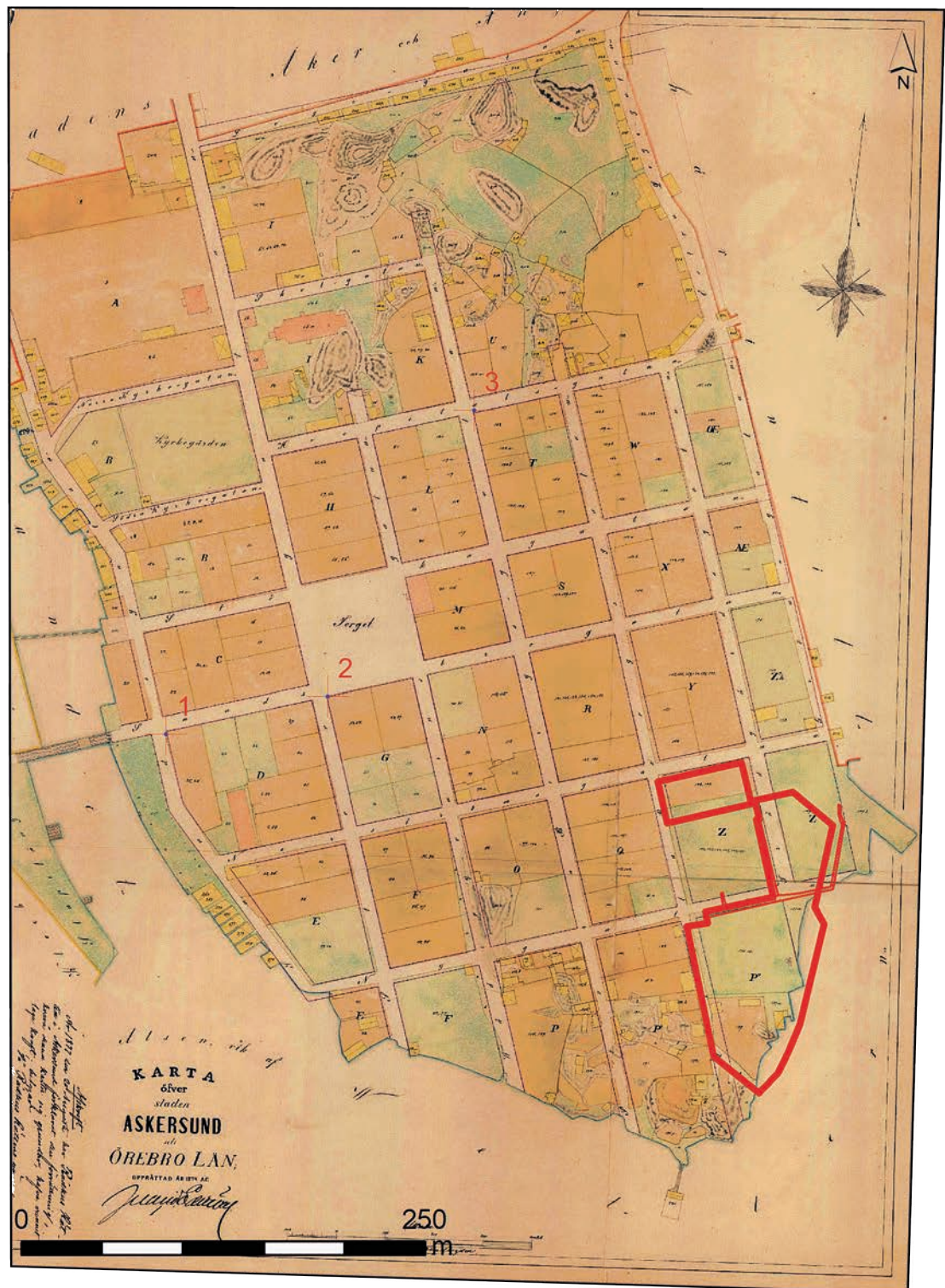
Bakgrund och kulturmiljö

Askersund ligger i södra delen av Närke vid den norra änden av Vättern, på gränsen mellan Västergötland och Östergötland. Platsen har ett läge som var vanligt för äldre städer placerad mellan land- och vattenvägar och tidigt fungerande som en mötesplats. Redan under 1300-talet hölls Sundbo häradsting i, eller i närheten av, Askersund (Edlund 2007).

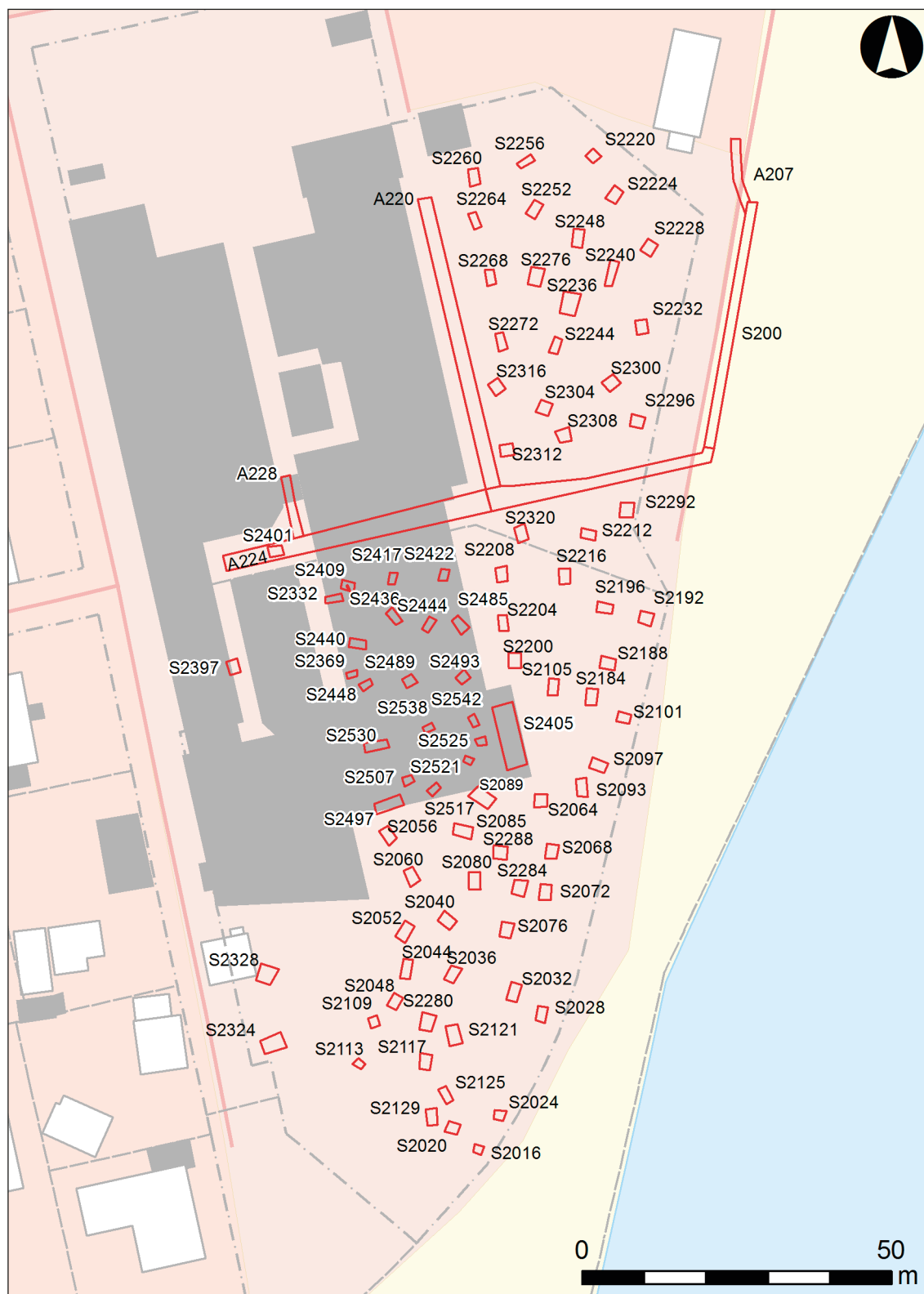
Under 1500-talet fungerade Askersund som en mötes- och marknadsplats då Gustav Eriksson (Vasa) beslutade att det skulle hållas två årliga marknader där med järn och andra varor (Haugard 1940).

År 1643 fick Askersund sina stadsprivilegier. Den första stadsplanen som upprättades bestod av regelbundna kvarter med räta vinklar. Storgatan gick genom hela staden med hamnen i söder och tullporten i norr. Staden drabbades av en brand år 1776 men byggdes upp med samma kvartersindelning och har i stort sett samma struktur än idag (Bergold & Ramström 2009).

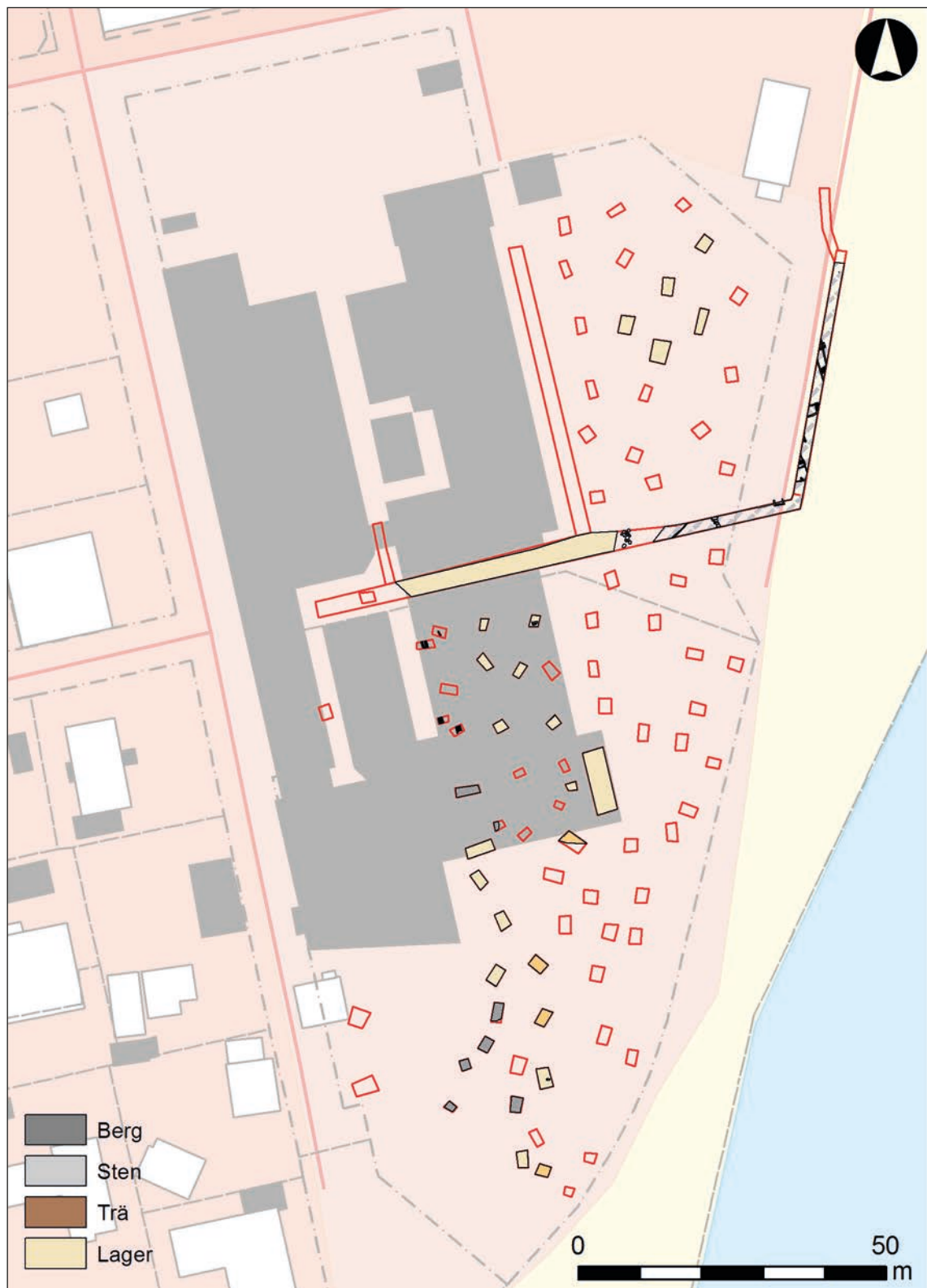

Figur 3. Utdrag ur stadsplan år 1874 som visar undersökningsområdet markerat med röd ram. Skala 1:1 000.

Figur 4. Schaktplan över de schakt som grävdes vid förundersökningen. De långa schakten grävdes för en VA-ledning och de mindre grävdes i och med att områdets gifthalter skulle undersökas. Skala 1:1 000.

Figur 5. Anläggningsplan som visar samtliga lämningar som påträffades inom schakten.
Skala 1:1 000.

Kvarteret Verkstaden ligger i sydöstra delen av Askersund mot sjön Alsen. Under 1600-talet låg stora delar av områdets östra del under vatten. Området är mycket låglänt med en svag sluttning ned mot vatten vilket bör ha inneburit att området varit sankt och lätt drabbats av översvämning. Kartmaterialet från 1700-talet visar att området har byggts ut mot vattnet och mer landyta har tillförts kvarteret. I samband med att järnvägen anlades under sent 1800-tal utfördes ytterligare utfyllnadsarbeten. Det innebär således att den ursprungliga strandkanten låg längre västerut än den gör idag.

I ett flertal av de äldre kartorna benämns de tre sydligaste kvarteren i staden som "Södra udden". Kvarteret Verkstaden var det östra av dem. Området har varit kuperat med uppstickande berg. Kartan från år 1773 är den äldsta som har gatunamn och tomtnummer utritade i kvarteret. Under den tiden ägdes tomterna av bland annat rådmann Göran Berg och Winblads änka. Tomterna i kvarteret och "södra udden" skiljer sig från stadsstrukturen genom att de är ganska oregelbundna. Enligt 1874 års karta ser inte strukturen ut att ha förändrats (se LMS S5-1:9). Den norra tomten (nr 140–141) i kvarteret ägs då av Kamrer Nilsson och den södra har styckats upp i två tomter. Den mindre tomten (nr 139e) ägdes av färgaren Petter Flodmans barn och den större tomten (nr 139) ägdes av gårdsägaren Petter Larsson. Staden ägde den allra sydligaste delen av kvarteret (Lindeblad 2013).

Tidigare undersökningar i närheten av kvarteret Verkstaden har varit begränsade och berört 1600- och 1700-talsstaden kring Askersunds torg. En undersökning som utfördes närmare kvarteret genomfördes i samband med ett kabelschakt. Undersökningen visade att det fanns bevarade kulturlager från 1700-talet, men lagren var begränsade i sin omfattning (Lindeblad 2013).

De undersökningar som berört äldre lämningar i området är en stenåldersboplatz vid landsförsamlingens kyrka (Edlund 2009). Det har även påträffats lämningar i Kvarteret Sjötullen som möjligen kan dateras till tiden före stadsetableringen (Ramström 1997).

Syfte och frågeställningar

Förundersökningens övergripande syfte var att bidra till den allmänna kunskapsuppbyggnaden inom arkeologin i Örebro län och det specifika syftet var att undersöka, dokumentera och tolka aktuella delar av fornlämningen. Sammanställt skulle undersökningen klargöra:

- *eventuell förekomst av kulturlager, deras karaktär och ålder*
- *eventuell förekomst av anläggningar och bedömning av deras typ, antal och ålder*
- *eventuellt fyndinnehåll, vilket skulle inkludera en bedömning av fyndens typ, antal och ålder*
- *bedömning av fornlämningens bevarandegrad*
- *bedömning av vilken typ av aktiviteter som låg bakom de kulturlager, anläggningar och fynd som påträffades vid undersökningen.*

Syftet var också att klargöra i vad mån en arkeologisk undersökning (slutundersökning) måste utföras innan de planerade byggnadsarbetena fick ske inom området för fornlämningen.

Metod och genomförande

Arbetet utfördes som en schaktningsövervakning i samband med nedläggning av vatten och avlopp samt saneringsarbete, vilket innebar att en arkeolog övervakade arbetena som utfördes med grävmaskin. Schaktens bredd varierade beroende på antalet ledningar som skulle ned. Avbaningen skedde skiktvis ner till lager och anläggningsnivå. Normalt schaktades med maskin, medan konstruktioner eller kontexter undersöktes med handverktyg. Samtlig dokumentation i plan utfördes med RTK-GPS, där lagrens och anläggningarnas utbredning dokumenterades. Anläggningar och lager fotograferades. Den skriftliga dokumentationen bestod av schaktbeskrivningar, anläggningsbeskrivningar, lagerbeskrivningar och beskrivningar av stratigrafiska relationer.

Resultat

Schakten för VA grävdes i områdets norra del och dess bredd varierade mellan 1,3–3,8 meter beroende på antalet ledningar som skulle ned i schakten. Den sammanlagda längden på schakten var cirka 150 meter och den totala ytan uppgick till omkring 230 kvadratmeter. Djupen på schakten var 2 meter.

I ett senare skede grävdes 88 provgropar inför saneringen som skulle ske i området. De var mellan 1,5–2 x 3 meter stora och deras sammanlagda yta var cirka 350 kvadratmeter. Djupet låg på omkring 1,1–2 meter. Sammanlagt undersöktes 580 kvadratmeter.

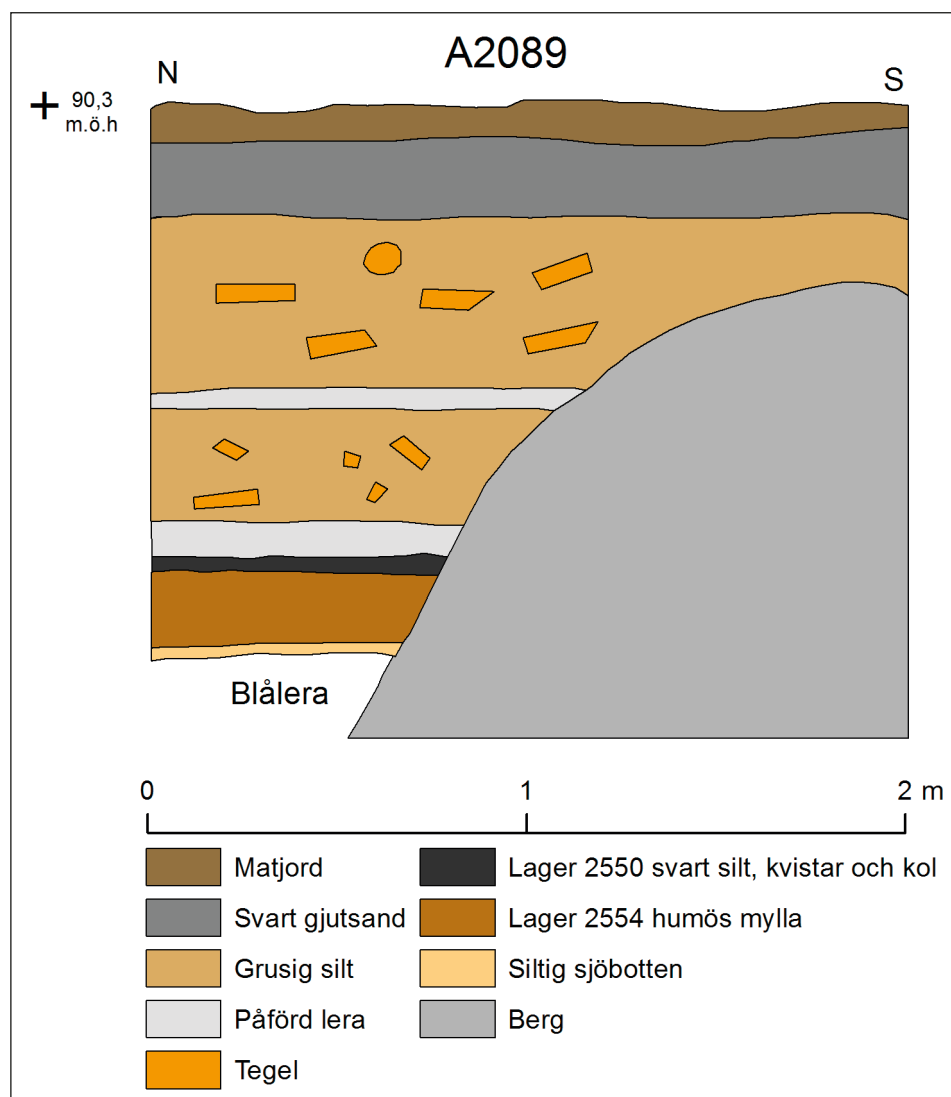
Figur 7. Anläggningsplan som visar kulturlager A2554, som påträffades inom ett tiotal schakt vid omkring 1,2 meters djup, i förhållande till kartan över Askersund år 1643. Berg i dagen påträffades i områdets södra del. Skala 1:1 000.

1600- och 1700-tal: från sumpmark till ängsmark

"...att hos Eder skall vara en stor oreda och tröta vid stadens bebyggande, i det att några bygga in på andras tomter av den orsak, att de märken och stänger, som ingenjören uppsatt, äro omkullfallna, bortrivna och nedtrampade."

Landshövding Christer Bonde, skrivelse
6 maj 1648 till stadens borgmästare
(se Haugard 1940:21)

Det äldsta kulturlagret (A2554) som påträffades vid undersökningen utgjordes av avfallslager som överlagrade den sterila blåleran. Lagret utgjorde en första etableringsfas och bestod av en brun humös mylla med riklig förekomst av träflis, vass och rötter i botten, även inslag av gödsel påträffades. Lagret var löst packat och syntes inte ha utgjort en stabil marknivå utan har snarare varit våt och sumpig. Makroprov ur

Figur 6. Profil över schakt 2089. I schaktets botten påträffades två kulturlager vilka dateras till 1600- och 1700-tal. Den påförda lera har tillkommit i och med anläggandet av järnvägen. Skala 1:20.

Figur 8. Den södra profilväggen i schakt 224. I botten fanns steril blålera som överlagrades av kulturlager A2554. I kulturlagret fanns spår efter odlingsförsök. Övanför kulturlager A2554 finns flertalet påförda ler- och gruslager. Foto taget av Arkeologgruppen AB.

Figur 9. Vy över förundersökningsytan sedd från områdets södra spets. Foto från söder av Johnny Rönngren.

lagret visade att kulturlagret bestod av avfall och gödsel (Gustafsson 2014). Flugpuppor, insektsrester och maskkokonger vittnade om att kompost och hushållsavfall hade deponerats i området. De växtarter som identifierades tydde på en strandnära miljö med brunskära och tiggarranunkel tillsammans med tistlar, svinmålla, penningört och snärjmåra. De nämnda växterna utgör så kallade pionjärsväxter och har en kort livscykel. De uppträder gärna på så kallad ruderatmark, det vill säga mark som påverkats av mänsklig exploatering.

Lagret påträffades vid 0,9–1,2 meters djup och var 0,1–0,2 meter tjockt. Det var beläget invid det område som enligt 1643 års karta hade utgjort vatten eller en strandzon, varvid lagret bör dateras till sista hälften av 1600-talet (LMS S5-1:1).

I schakt 224 påträffades kulturlagret (A2554) längs med en cirka 35 meter lång sträcka vid 1,2 meters djup. Inom en cirka 4 meter bred sektion noterades att kulturlagret hade utsatts för plöjning, troligen ett enstaka försök då enbart en mindre yta hade berörts och det ursprungliga markskiktet endast påverkats i ringa omfattning. Då en större yta av lagret kunde undersökas blev det även tydligt att lagret byggts upp genom att vass och träflis lagts ut för att bilda en stabiliserande matta.

Även om marken fortsatte att vara våt och sumpig byggdes marken på med tiden och avfallslagret kom att överlagras av ett nytt kulturlager (A2550) som tydde på en annan aktivitet.

Pionjärsväxter, såsom dem i lager A2554, är härdade växter som tål att växa på bar mark och utsätts för starkt solljus, vädrets påfrestande makter med kyla, blåst och regn eller hastig uttorkning. När väl marktäcket täckts med växtlighet förnyas villkoren. Marktemperaturen och fuktförhållandena stabiliseras i och med att växtligheten bildar ett lock och rötterna bevarar fukten. De ändrade förutsättningarna skapar nya nischer där krävande perenner kan växa och växtligheten som därefter bildas utgörs av sådan som är typisk för regionen och biotopen.

Det är även det som det överlagrande kulturlager A2550 visar. Lagret utgjordes av en svart fet mylla som var väldigt rik på kvistar och rötter. Makroanalysen tydde på en strandnära miljö, men i detta fall med ökat inslag av fleråriga växter såsom starr, tiggarranunkel, smörblomma, kavedun och säv samt gräs, svinmålla, svingel, veronikor, blåklocka, penningört och brunört. Vissa av de ovan nämnda växterna trivs i torr miljö, och andra frodas i våtmarker. Kombinationen av dem kan tyda på att området svämmat över med jämna mellanrum. Lagret härrör troligen från 1700-tal och 1800-tal då stranden fyllts ut och tomterna utvidgats. Även i denna fas har man fortsatt att fylla ut området med hjälp av rötter och granris. Utfyllningsprocessen har därmed varit långsam och man har genom kulturell påverkan uppmuntrat en naturlig process.

Emellertid har tomterna inte varit bebyggda med bostadshus utan har fortsatt vara gräs- och örtbeväxta strandtomter med möjlighet till båtskjul eller enkelt strandbete.

Figur 10. Anläggningsplan som visar kulturlager A2550, som påträffades inom ett tiotal schakt vid omkring 1 meters djup, i förhållande till kartan över Askersund år 1783 (LMA 1882k-a2). Berg i dagen påträffades i områdets södra del. Skala 1:1 000.

1800- och 1900-tal: från ängsmark till järnväg och industri

"Torsdagen den 4 december (år 1884) var den betydelsefulla dag, då detta lilla samhälle blev medelst järnväg sammanlänkat med den övriga världen."

Askersunds tidning 1884-12-06, angående
invigning av järnvägen mellan Askersund-Lerbäck

Under sista hälften av 1800-talet hade Askersunds stad vid ett flertal tillfällen nekats anslag och lån för att få järnväg dragen till staden. När så linjen mellan Askersund och Skyllberga bruk till sist började anläggas den 1 juni 1883 var ändstationen i Askersund tänkt att byggas på den sumpiga ängsmarken vid vattenbrynet.

Utfyllnadsarbetet inför anläggandet av järnvägsstationen var gediget och utfyllnadslagren var i vissa fall upp till 0,7 meter tjocka. Det som redan utgjorde landmassor fylldes ut med tjocka lerlager med blålera. Alla undersökta schakt hade ett omkring 0,2–0,7 meter tjockt lerlager vid 1–1,2 meters djup. Den påförda lera överlagrade kulturlager A2554. I schakt 2440, 2369, 2332, 448, 2409, 2422, påträffades utlagda stockar (A2336, A2413, A2373, A2452) i den blåa lerutfyllnaden. De har troligen fungerat som enklare rustbäddar och troligen har man lagt ut ett flertal liknande bäddar över området. Stockarna var återanvända och hade diverse urtag efter knuttimring och bar spår efter rödfärg.

Längre ut i öster i vad som då var vatten har utfyllnadsarbetet gått annorlunda till väga. Inom schakt 200, som var omkring 1,6–1,8 meter brett och 1,8–2 meter djupt, påträffades flera träkonstruktioner (A203, 204, 205, 206, 207, 209) vid omkring 1,6–1,8 meters djup. De låg under tjocka moderna utfyllnadslager av lera och oljegrus. Träkonstruktionerna framkom vid flera platser inom schaktet och bestod av två parallella rader av stockar som var mellan 0,2–0,3 meter i diameter, mellan två till tre skift höga och ihopdymlade. Konstruktionerna hölls ihop av 0,15–0,2 meter tjocka tvärbjälkar, vilka var sammanfogade med enkla knutfogar och förankrade i ändarna med dymlingar.

Flera av stockarna hade olika urtag och urholkningar, vilka saknade funktion inom konstruktionen men skvallrade om att de var återanvända. Exempelvis påträffades en stockände med en gåt, vilket är en vertikal styrlist som inhuggs vid fönster- och dörröppningar i bostadshus. Vidare hade stockarna ofta olika dimensioner och var runda eller med planhuggna sidor, vilket också talar för att stockarna hade återanvänts.

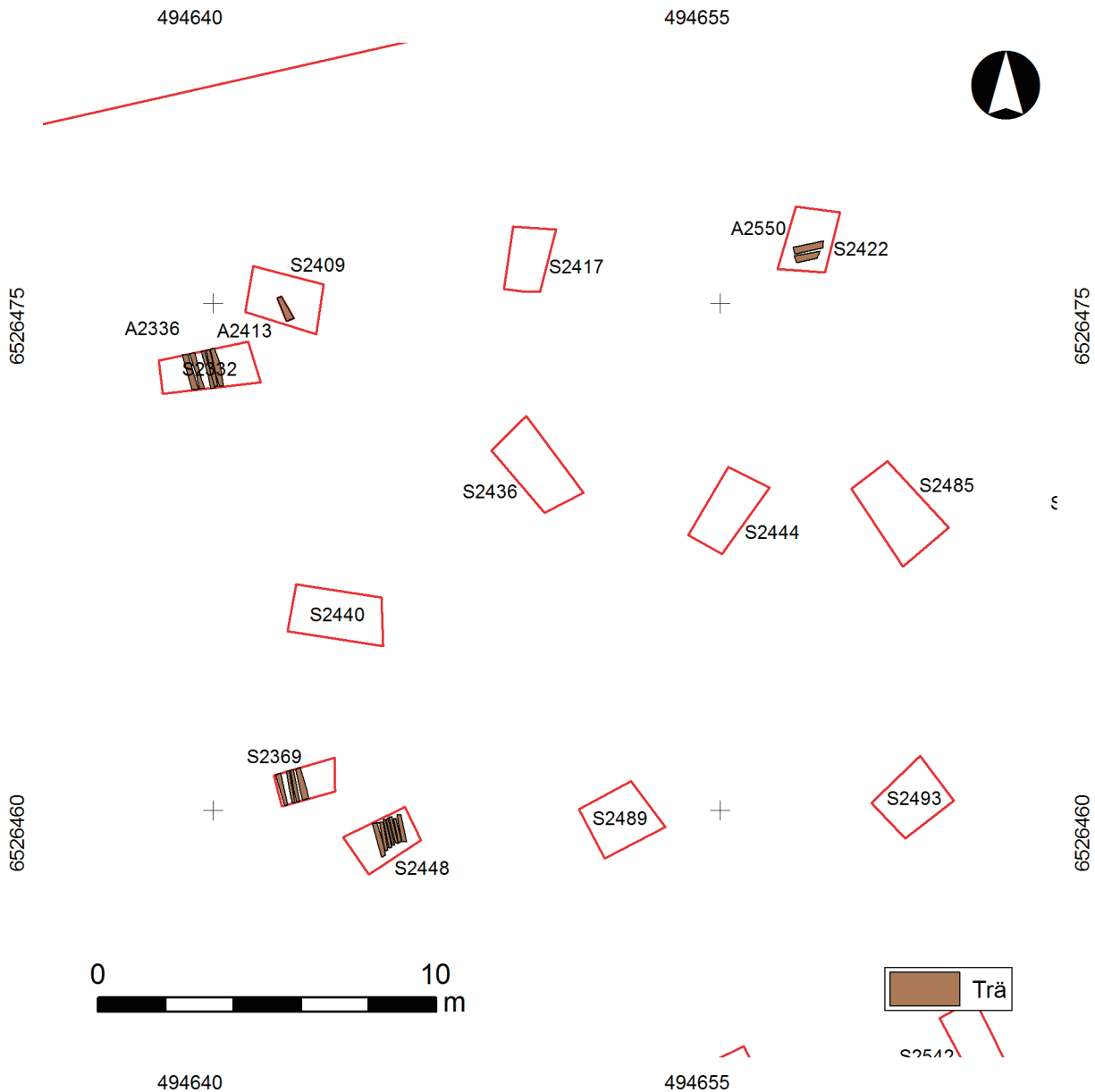
Utanför och innanför träkonstruktionen fanns ett större lager med runda knytnävsstora stenar (A225). Lagret var 0,1–0,2 meter tjockt och täckte en yta av omkring 50 löpmeter inom schaktet. Norr om träkonstruktionerna fanns ett lager som innehöll större stenar, vilka mätte omkring 0,7–1,2 meter i diameter (A228). Det var inte inom schaktet

494600

494700

Figur 11. Utdrag ur ägobyteskarta år 1907 med anläggningar som kan kopplas till utfyllnadsarbetet (LMA 1882k-c9). Skala 1:1 000.

Figur 12. Plan över stockbäddar. Skala 1:200.

möjligt att se huruvida träkonstruktionerna hängde samman, men en möjlig tanke är att även dessa hänger ihop med varandra och att de tillsammans givit marken stadga.

Både träkonstruktionerna och stenlagret låg på en tunn bädd av granris, vilken hade lagts ovanpå den naturliga strandbotten. I granrispackningen påträffades enstaka fynd såsom läderspill från skor, tegelkross, kakelugnsrester samt keramik från 1800-talet. Bland tegelstenarna påträffades två stenar med tegelmakarens bomärke inristat.

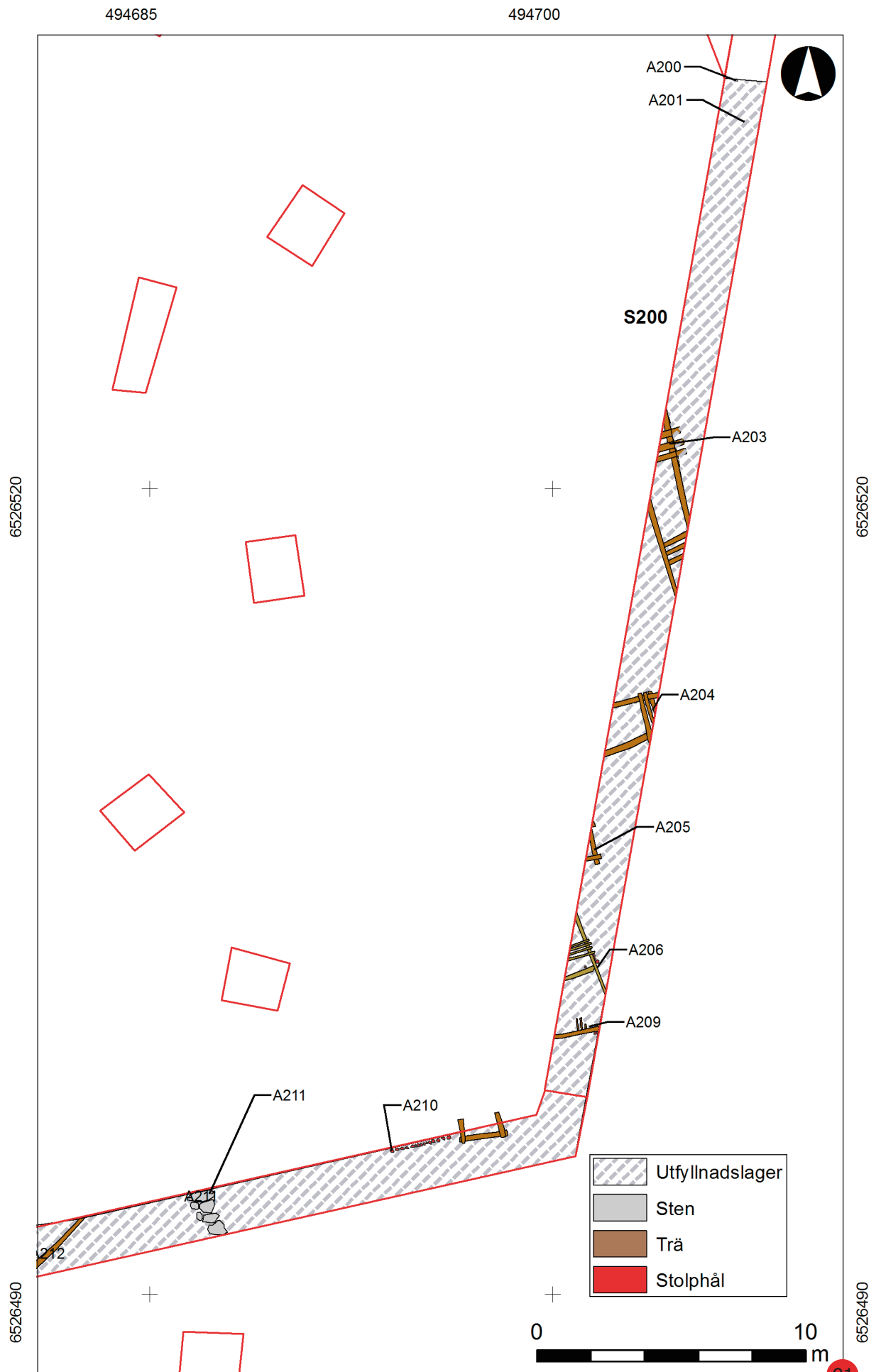
Väster om träkonstruktionen (A220) som låg i schaktets (S200) sydöstra del hittades femton stolprester (A210) på rad i öst-västlig riktning i schaktets norra kant. Stolphålen var omkring 0,15 meter stora

Figur 13. Träkonstruktion A203. Lodfoto av Johnny Rönngren.

Figur 14. Tegelsten med tegelmakarens bomärke. Foto av Johnny Rönngren.

Figur 15. Anläggningsplan över schakt 200 som visar träkonstruktionerna och lagret med utfyllt sten. Skala 1:200.

i diameter och nedstuckna genom den naturliga strandnivån. Det gick inte att bedöma huruvida stolpresterna hörde samman med stenutfyllnaden eller om de hörde till en äldre period.

Spåren efter tillverkningsindustrin under 1900-talet märktes genom de tjocka utfyllnadslagren av grus samt marklagret efter den svarta giftiga oljesanden. I södra delen av schaktet (S200) hittades del av enstensyll (A211) från en modern husgrund. Det rörde sig om sex stenar som var 1,2x0,35–0,3x0,2 meter stora och låg i nordvästlig-sydöstlig riktning på 0,5 meters djup.

Tolkning

Kartstudierna lokaliserade undersökningsområdet till att beröra tre kvarter i stadens sydöstra del, vilka låg invid sjön Alsen. Resultatet visade att det berörda området närmast vattenbrynet varit obebyggt under 1600- och 1700-talen. Det första kulturlagret som avsatts har utgjorts av ett avfallslager som innehöll lös packad mylla, träflis, vass och gödsel. Makroanalysen fann spår efter ogräsväxter, hushållsavfall och insektsrester. Lagret har daterats till den senare hälften av 1600-tal utifrån det faktum att staden grundas och kvarteren bildades.

Lagret har bildats som en medveten konsekvens av att man har fyllt ut det grunda vattenbrynet, troligen i syfte att utvidga kvarteren. Processen har varit långsam och naturlig men kulturellt påverkad. I botten av lagret fanns en bädd med vass och träflis som lagts ut tillsammans med avfall för att bygga upp strandbottnen. Den omfattande förekomsten av träflis kan möjligen bero på att man använt spillmaterial från hus som har timrats i den nyuppförda staden. Alternativt kan även platsen ha nyttjats som en bearbetningsplats för timmer som flottats ned till staden. Stadens hamn i uddens västra del var djup och då kan den långgrunda östra sidan av udden lämpat sig bättre som en uppdragsplats för timmer som genomgått en första bearbetning med barkning och formning av stockarna.

I takt med att ny mark bildades började växtlighet att få fäste, vilka ytterligare bidrog till att binda den mylliga jorden och skapa ett sumpigt marklager. Den nya marken lämpade sig däremot inte till att bebyggas med bostäder och försök att odla upp ytan avstannade.

I en senare fas, som bör dateras från omkring 1700-tal fram till sent 1800-tal, har ytans marktäcke stabiliserats vilket visas av att även fleråriga växter förekom. Emellertid har ytan drabbats av återkommande översvämningar. Därför har ytan ännu inte lämpat sig för fast bebyggelse och tomterna har troligen använts till strandbete och plats för eventuella båtskjul åt tomtägarna.

Under sent 1800-tal ändrar hela området karaktär då järnvägsstationen och verkstadsindustrin etablerar sig i området. Ett omfattande utfyllnadsarbete tar vid som påverkade hela undersökningsområdet.

Mest omfattande var utfyllnadsarbetet i i områdets östra del, som ännu utgjorde vatten under 1800-talet. Marken stabiliserades med stembäddar och träkonstruktioner innan ett nästan metertjockt lager med blålera byggdes upp.

Utvärdering av resultaten i förhållande till undersökningsplanen

Uppdraget innebar att utföra en arkeologisk förundersökning inom den del av kvarteret Verkstaden som berördes av det planerade markarbetet. Syftet med förundersökningen var att skapa ett underlag för Länsstyrelsens bedömning om tillstånd till att ta bort aktuell del av fornlämningen kunde ges genom att klargöra fornlämningens närmare art och omfattning.

Vidare skulle förundersökningen klargöra i vad mån en arkeologisk slutundersökning måste utföras av aktuell del av fornlämningen innan bygg- och anläggningsverksamhet kunde ske inom området för fornlämningen.

Arkeologgruppen i Örebro AB anser att syftet med undersökningen är uppfyllt, och att det är klarlagt i vilken omfattning och utbredning som lämningar förekommer inom undersökningsområdet. Någon slutundersökning ansågs ej nödvändig då området inte hade huserat bebyggelse och de lager som påträffats utgjorts av avfalls- och utfyllnads-lager. Tillräcklig arkeologisk kunskap ansågs ha utvunnits över området i och med den aktuella förundersökningen.

Referenser

Tryckta källor

- Bergold, H & Ramström, A. 2009. Tankar kring Askersund, Nora, Lindesberg och Grythyttan. I: *Blick för Bergslagen*. Riksantikvarieämbetet. Avdelningen för arkeologiska undersökningar, UV Bergslagen. Årsbok 2009.
- Edlund, M. 2007. Vägar till Askersunds historia. I: *Blick för Bergslagen*. Riksantikvarieämbetet. Avdelning för arkeologiska undersökningar, UV Bergslagen. Årsbok 2009.
- Ekman, T. 1998. Ett hantverkarkvarter i Askersund. I: *Blick för Bergslagen*. Riksantikvarieämbetet. Avdelning för arkeologiska undersökningar, UV Bergslagen. Årsbok 2009
- Haugard, A. 1940 Askersundiana. Örebro.
- Lindeblad, K. 2013. *Kulturhistoriskt planeringsunderlag – kvarteret Verkstaden*. RAÄ 187:1 Askersunds stad och kommun. Örebro län. Dnr 3.1.1-00854-2013. PM UV ÖST 2013:2.

Kartor och arkivmaterial

HISTORISKA LANTMÄTERIAKTER

- Geometrisk avritning. 1643. Lantmäteristyrelsens arkiv, akt: S5-1:1.
- Grundritning. 1783. Lantmäterimyndigheternas arkiv, akt 1882k-a2.
- Stadsplan. 1874. Lantmäteristyrelsens arkiv, akt S5-1:9.
- Ägobyte. 1907. Lantmäterimyndigheternas arkiv, akt 1882k-c9.

Tekniska och administrativa uppgifter

Landskap	Närke
Län	Örebro
Kommun	Askersund
Socken	Askersund
Fastighet	Verkstaden 1 och 6
Fornlämningsnummer	Askersund 187:1

Projektledning	Johnny Rönngren
Personal	Madeleine Forsberg Leif Karlenby Johnny Rönngren

Undersökningstid	2014-02-11 till 2014-06-26
Exploateringsyta	15 500 m ²
Undersökt yta	580 m ² , 300 löpmeter
Koordinater	X 6526386 Y 494639
Koordinatsystem	SWEREF 99 TM
Höjdsystem	RH 2000

Länsstyrelsens diarienummer
431-556-2014

Arkeologgruppens projektnummer
2014_01

Arkiv
Arkivmaterial förvaras tillsvidare hos Arkeologgruppen AB.

Digitalt arkiv
Digitala data förvaras tillsvidare hos Arkeologgruppen AB.

Fynd
Inga fynd omhändertogs.

Bilagor

Bilaga 1. Schakttabell

Schakt	Storlek (m)	Djup (m)	Beskrivning
200	40x1,8	2	Schaktet bestod över av flertal lager med modern utfyllnad och marklager ned till 1,6 meters djup. Vid 1,6-1,8 meters djup framkom lämningar efter utfyllnadsarbetena under 1880-talet. Dessa bestod av stenutfyllnad och träkonstruktioner.
207	12x1,8	1,6	Schaktet bestod över av flertal lager med modern utfyllnad och marklager ned till 1,6 meters djup.
220	48x1,8	1,6	Schaktet bestod över av flertal lager med modern utfyllnad och marklager ned till 1,6 meters djup.
224	80x1,9	2	Schaktet bestod över av flertal lager med modern utfyllnad och marklager ned till 1,6 meters djup. Vid 1,6-1,8 meters djup framkom i schaktets östra del lämningar efter utfyllnadsarbetena under 1880-talet. Dessa bestod av stenutfyllnad och träkonstruktioner. I schaktets västra halva framkom kulturlager A2554 vid 1,6 meters djup. Spår av odling syntes i lagret.
228	10x1,8	1,6	Schaktet bestod över av flertal lager med modern utfyllnad och marklager ned till 1,6 meters djup.
2016			Schaktet bestod av 0,05 m grässvål, 0,1 m bärlager 0,2 m svart oljigt gruslager 0,7 meter utfyllda blå/beige lera.
2020	2x1,8	0,9	Schaktet bestod av 0,05 m grässvål, 0,3 meter svart oljigt gruslager, 0,4 meter utfylld blålera. Vid 0,8 meters djup var ett kulturlager med lös humös lager blandad med blött träflis. Lagret var 0,2 meter tjockt.
2024	1,8x1,6	1	Schaktet bestod av 0,05 m grässvål, 0,1 m bärlager 0,2 m svart oljigt gruslager 0,7 meter utfyllda blå/beige lera.
2028	2,6x1,6	1	Schaktet bestod av 0,05 m asfalt, 0,2 m bärlager 0,1 m svart oljigt gruslager 0,7 meter utfyllda blå/beige lera.
2032	2,8x1,8	1	Schaktet bestod av 0,05 m asfalt, 0,2 m bärlager 0,1 m svart oljigt gruslager 0,7 meter utfyllda blå/beige lera.

Schakt	Storlek (m)	Djup (m)	Beskrivning
2036	2,7x1,6	1,1	Schaktet bestod av 0,1 m grässvål och matjord, 0,4 meter svart oljigt gjutsand, 0,5 meter utfylld blålera. Vid 0,8 meters djup var ett kulturlager med svart silt blandad med granris, kvistar samt tegelfragment, 0,1 meter tjockt. Under var brun humös mylla blandad med blött träflis. Lagret var 0,2 meter tjockt. Därefter sand lins efter äldre sjöbotten, Underst var steril blålera.
2040	2,5x1,7	1	Schaktet bestod av 0,05 m grässvål, 0,3 meter svart oljigt gruslager, 0,4 meter utfylld blålera. Vid 0,8 meters djup var ett kulturlager med lös humös lager blandad med blött träflis. Lagret var 0,2 meter tjockt.
2044	3,2x1,6	0,1	I schaktet var berg i dagen vid 0,1 meters djup. Ej sprängt eller bearbetat.
2048	2,3x1,7	0,1	I schaktet var berg vid 0,1 meters djup. Ytan på berget var sprängt och bearbetat till en plan nivå.
2052	3x2	2	I schaktets S del var berg i dagen vid 0,1 som sluttade ned mot NÖ, ej sprängt. I schaktets norra del var 0,05 meter tjock grässvål. 0,2 meter tjock svart oljigt gjutsand. 0,8 meter utfylld blålera med tegelkross inblandad. 0,05 meter tjockt kulturlager A2550, svart humös silt. 0,2 meter tjockt kulturlager A2554 brun humös mylla, blandad med träflis och spån. 0,01 meter tjock lins som utgjort sjö/strandbotten. 0,6 meter tjock steril blålera.
2056	3x1,6	1,1	Schaktets bestod av 0,05 meter tjock grässvål, 0,25 meter tjock svart oljig gjutsand. 0,75 meter utfylld blålera med tegelkross inblandad. 0,1 meter kulturlager A2554, brun humös mylla med träflis och spån. 0,05 meter tjock lins som utgjort sjö/strandbotten.
2060	2,8x1,6	2	Schaktet bestod överst av 0,1 meter tjock grässvål. 0,85 meter utfylld blålera med tegelkross, 0,1 meter tjockt kulturlager A2550, svart humös silt. 0,25 meter tjockt kulturlager A2554 brun humös mylla, blandad med träflis och spån. 0,01 meter tjock lins som utgjort sjö/strandbotten. 0,8 meter tjock steril blålera.
2064	2,2x2	1	Överst var 0,1 meter tjock grässvål och matjord. 0,2 meter tjock svart oljig gjutsand. Påförd beige lera 0,7.

Schakt	Storlek (m)	Djup (m)	Beskrivning
2068	2,3x2	1	Överst var 0,1 meter tjock grässvål och matjord. 0,2 meter tjock svart oljig gjutsand. Påförd beige lera 0,7.
2072	2,4x2	1	Överst var 0,1 meter tjock grässvål och matjord. 0,2 meter tjock svart oljig gjutsand. Påförd beige lera 0,7.
2076	2,4x1,8	1	Överst var 0,1 meter tjock grässvål och matjord. 0,2 meter tjock svart oljig gjutsand. Påförd beige lera 0,7.
2080	2,7x1,8	1	Överst var 0,1 meter tjock grässvål och matjord. 0,2 meter tjock svart oljig gjutsand. Påförd beige lera 0,7.
2085	3x1,9	1	Överst var 0,1 meter tjock grässvål och matjord. 0,2 meter tjock svart oljig gjutsand. Påförd beige lera 0,7.
2089	3,8x2,3	2	Överst var 0,1 meter tjock grässvål och matjord. 0,2 meter tjock svart oljig gjutsand. Påförda skikt med beige och blå lera 1,5 Vid 0,7 meters djup var berg.
2093	3,1x1,7	1	Överst var asfalt 0,1 meter tjockt. 0,15 meter tjock bärlager, 0,15 meter svart oljig grus, Påförda skikt med beige och blå lera 0,4.
2097	2,7x1,6	1	Överst var asfalt 0,1 meter tjockt. 0,15 meter tjock bärlager, 0,15 meter svart oljig grus, Påförda skikt med beige och blå lera 0,4.
2101	2,1x1,7	1	Överst var asfalt 0,1 meter tjockt. 0,15 meter tjock bärlager, 0,15 meter svart oljig grus, Påförda skikt med beige och blå lera 0,4.
2105	2,6x1,6	1	Överst var asfalt 0,05, 0,1 meter tjock bärlager, 0,1 meter tjock svart oljig grus, påförda lager med beige och blå lera 0,8 meter.
2109	1,6x1,5	0,6	Överst var grässvål 0,05 meter, Utfylld lera 0,55, Sprängt berg vid 0,6.
2113	1,3x1,6	0,6	Överst var grässvål 0,05 meter, Utfylld lera 0,55, Sprängt berg vid 0,6.
2117	2,4x1,6	0,6	Överst var grässvål 0,05 meter, Utfylld lera 0,55, Sprängt berg vid 0,6.
2121	3x2	1	Överst var grässvål 0,05 meter, 0,15 meter tjock svart oljig gjutsand, Utfylld lera och sten 0,55-0,6 meter tjockt Vid 0,8 var lager med svart fet silt med granris och kvistar, 0,1 meter tjock, under var brun humös mylla med träflis och spån samt utfyllda stenar.

Schakt	Storlek (m)	Djup (m)	Beskrivning
2125	2,7x1,5	1	Överst var grässvål 0,1 0,1 meter tjock svart oljig gjutsand 0,8 meter tjock lager påförd lera.
2129	2,7x1,6		Överst var grässvål 0,1, Påförd lera 0,7, Berg i dagen vid 0,5. Kulturlager påträffades vid 0,8, brun humös mylla.
2133x			
2184	2,6x1,6	1,07 m	Schaktet bestod av 0,05 m asfalt, 0,3 m bärlager, 0,15 m svart grusigt lager, 0,17 m smågrus följt av påförd lera.
2188	2,5x2	1,2 m	Schaktet bestod av 0,05 m asfalt, 0,3 m bärlager, 0,15 m svart grusigt lager, 0,3 m svart oljig silt följt av påförd lera.
2192	2,3x2,1	1,1 m	Schaktet bestod av 0,05 m asfalt, 0,3 m sand, 0,15m svart grus, 0,25 m grusig sand, 0,15 m beige lera följt av påförd lera.
2196	2,5x1,6	1.05 m	Schaktet bestod av 0,05 m asfalt, 0,45 m sand, 0,05 m beige lera följt av påförd lera.
2200	2,5x2	0,86 m	Schaktet bestod av 0,05 m asfalt, 0,1 m sand, 0,13 m svart grus, 0,18 m beige lera följt av blålera.
2204	2,6x1,5	1 m	Schaktet bestod av 0,05 m asfalt, 0,12 m svart grus, 0,25 m utfyllnadslager, 0,25 m lerigt lager med tegelkross, 0,1 m beige lera följt av mer lera med tegelkross (grävdes ej till steril lera)
2208	2,5x1,6	1 m	Schaktet bestod av 0,05 m asfalt, 0,07 m svart grus, 0,3 m sand blandat med tegel och grus, 0,1 m svart grus, 0,2 m sand blandat med tegel och grus följt av blålera.
2212	2,4x1,5	1,0 m	Schaktet bestod av 0,05 m asfalt, 0,3 m sand, 0,15 m beige lera följt av påförd lera.
2216	2,5x1,6	1.05 m	Schaktet bestod av 0,05 m asfalt, 0,5 m bärlager, 0,1 m beige lera följt av påförd lera.
2220	1,7x1,7	0,85 m	Schaktet bestod av 0,05 m grästorv, 0,1 m matjord, 0,4 m svart grus, 0,1 m beige lera följt av påförd lera.
2224	2,3x1,8	0,9 m	Schaktet bestod av 0,05 m grästorv, 0,1 m matjord, 0,1 m utfyllnadslager, 0,2 m svart grus, 0,4 m påförd lera följt av ett kulturlager.
2228	2,3x1,9	0,9	Schaktet bestod av 0,05 m asfalt, 0,5 m bärlager, 0,2 m beige lera följt av blålera.
2232	2,2x1,8	0,95 m	Schaktet bestod av 0,05 m asfalt, 0,5 m bärlager, 0,2 m beige lera följt av blålera.

Schakt	Storlek (m)	Djup (m)	Beskrivning
2236	3,5x2,8	1,8 m	Schaktet bestod av 0,05 m asfalt, 0,4 meter tjock svart oljig gjutsand, 0,32 meter tjock påförd lera blandat med sand och småsten, 0,24 meter tjock påförd ren blålera , 0,2 meter tjock kulturlager med tegelkross och blandad med blålera, 0,18 meter tjock påförd blålera, 0,26 m kulturlager, svart fet silt med kvistar och bark följt av tunn sandig lins som utgjort äldre sjöbotten, underst steril blålera.
2240	4,2x1,2	1,75 m	Schaktet bestod av 0,05 meter tjock asfalt, 0,4 meters svart oljig sand, 0,32 meter tjock påförd lera blandat med sand och småsten, 0,24 meter tjock påförd ren blålera , 0,2 meter tjock kulturlager med tegelkross och blandad med blålera, 0,18 meter tjock påförd blålera, 0,26 m kulturlager, svart fet silt med kvistar och bark följt av tunn sandig lins som utgjort äldre sjöbotten, underst steril blålera.
2244	2,7x1,3	1 m	Schaktet bestod av 0,05 m asfalt, 0,4 m sand, 0,15 m mörk sand blandat med lera följt av blålera.
2248	1,7x1,8	1,4	Schaktet bestod av 0,05 meter tjock asfalt, 0,3 m betert tjockt bärlager, 0,2 m mörk svart oljig gjutsand, Påförda lermassor 0,7 meter tjockt. Kulturlager vid 1,1 bestående av svart fet silt med kvistar och bark, 0,2 meter tjockt, därefter sandig lins efter äldre sjöbotten. Underst var steril blålera.
2252	2,6x1,6	1,03 m	Schaktet bestod av 0,05 m asfalt, 0,4 m sand, 0,15 m svart grus, 0,15 m blålera, 0,18 m lerigt lager med småsten följt av blålera.
2256	2,7x1,6	1 m	Schaktet bestod av 0,4 m matjord, 0,4 m svart grus följt av påförd blålera.
2260	2,6x1,6	1,1 m	Schaktet bestod av 0,05 m grästorv, 0,35 m matjord, 0,4 m svart jord och grus, 0,2 m påförd beige lera följt av blålera.
2264	2,5x1,5	1,1 m	Schaktet bestod av 0,05 m asfalt, 0,3 m bärlager, 0,35 m svart grus, slagg och tegel, 0,2 m påförd beige lera följt av blålera.
2268	2,4x1,4	1,25 m	Schaktet bestod av 0,05 m asfalt, 0,4 m bärlager, 0,2 m svart grus, sot och tegel följt av påförd lera.
2272	2,7x1,6	0,85 m	Schaktet bestod av 0,05 m asfalt, 0,2 m bärlager, 0,4 m svart grus, följt av påförd blålera.
2276	2,7x2,1	1,7	Schaktet bestod av 0,05 m asfalt, 0,35 meter tjockt bärlager, 0,1 meter tjock svart oljig gjutsand, 0,6 meter tjock lager påförda lermassor, vid 1,3 meters djup var två kulturlager, 0,1 meter tjock lager svart silt, med kvistar och granris. 0,2 meter tjockt lager brun humös mylla med träspån och flis. Under var tunn sandig lins som utgjort äldre sjöbotten. Underst var steril blålera.

Schakt	Storlek (m)	Djup (m)	Beskrivning
2280	2,2x1,8	1,08 m	Schaktet bestod av 0,05 m grus, 0,6 m oljigt svart lager med sten, 0,08 m lera, 0,25 m oljigt svart lager, 0,1 m blålera följt av berg.
2284	2,7x2	0,93 m	Schaktet bestod av 0,15 m grus, 0,13 m svart grus, 0,15 m sand, lera och tegel följt av blålera med kvistar.
2288	2,2x2	1,05 m	Schaktet bestod av 0,2 m grus och sand, 0,45 m sand och småsten, 0,1 m orange lera, följt av blålera.
2292	2,4x1,5	1 m	Schaktet bestod av 0,05 m asfalt, 0,05 m sand, 0,5 m svart grus, sten och tegel följt av 0,4 m lera och sand.
2296	2,2x1,8	1 m	Schaktet bestod av 0,05 m grus, 0,15 m sand, 0,2 m svart sand blandat med grus, 0,15 m svart sand blandat med grus och tegel, 0,2 m brunsvart sand följt av lera.
2300	2,2x2	0,95 m	Schaktet bestod av 0,05 m torv, 0,05 m grus, 0,4 m sand, 0,1 m svart sand blandat med grus, 0,15 m brun lera följt av blålera.
2304	2,2x2	0,93 m	Schaktet bestod av 0,05 m asfalt, 0,3 m sand, 0,1 m svart grus och sand, 0,08 m lera, 0,2 m sand blandat med lera följt av blålera.
2308	2,4x2	0,93 m	Schaktet bestod av 0,05 m asfalt, 0,1 m sand och grus, 0,1 m orange sand, 0,08 m svart sand, 0,6 m orange och svart sand följt av en modern brunn under.
2312	2,1x1,8	1,02 m	Schaktet bestod av 0,05 m asfalt, 0,05 m sand och grus, 0,1 m sand, 0,12 m svart grus och sand, 0,1 m ljus lera följt av svart grus och sand.
2316	2,1x2	1 m	Schaktet bestod av 0,05 m asfalt, 0,1 m sand, 0,13 m svart grus och sand, 0,06 m lera, 0,3 m svart grus och sand följt av blålera.
2320	2,5x1,8	1,18 m	Schaktet bestod av 0,05 m asfalt, 0,18 m sand, 0,15 m svart sand och grus, 0,03 m svart lerig lins, 0,2 m lera och sand följt av lera, sand och sten.
2324	3,6x2,6	1,06 m	Schaktet bestod av 0,1 m torv, 0,56 m gjutsand och sten, 0,05 m svart gjutsand, 0,1 m gjutsand blandat med vanlig sand följt av lera blandat med sand.
2328	2,8x2,4	1,1 m	Schaktet bestod av 0,1 m torv följt av sand.
2332	2,7x1	1,4	Schaktet bestod överst av bärlager 0,5 meter tjockt, Svart oljigt gjutsand 0,4 meter tjockt Påförd blålera vari stockbädd A2336 påträffades.
2369	2,3x2	1,4	Schaktet bestod överst av bärlager 0,5 meter tjockt, Svart oljigt gjutsand 0,4 meter tjockt Påförd blålera vari stockbädd A2373 påträffades.
2397	2,3x1,8	1	Schaktet utgjordes av utfylld grus ned till 1 meters djup.
2401	2,3x1,7	1	Schaktet utgjordes av asfalt 0,1 meter tjockt. 0,2 meter tjockt bärlager. Påförda grusmassor 0,7.

Schakt	Storlek (m)	Djup (m)	Beskrivning
2405	10x3,4	1	Schaktet grävdes större då rester efter äldre tågbaneräls påträffades. Överst var betong 0,3 meter tjockt Bärlager 0,1 samt rester efter tågräls. Påförd lera 0,5 meter tjockt.
2409	2,1x1,6	1	Schaktet bestod överst av betong 0,3 meter tjockt, bärlager 0,1 meter tjockt Påförd blålera vari stockbädd A2413 påträffades.
2417	1,8x1	1	Schaktet bestod överst av bärlager 0,1 meter tjockt. 0,1-0,2 meter tjockt lager oljig gjutsand. Påförda lermassor 0,6 meter tjockt. Kulturlager 0,15 meter tjockt. Brun humös mylla med träflis och spån. Sandig lins vid 0,9 meters djup efter ursprunglig sjöbotten. Därunder steril blålera 0,1 meter tjock.
2422	1,8x1,3	1,4	Bärlager 0,4-0,5 meter tjockt. Påförda lermassor 0,5-0,6 meter tjockt. Kulturlager vid 1,05 meters djup, brun humös mylla med träflis och spån. Därunder sandig lins efter äldre sjöbotten. Underst steril blålera.
2436	2,8x1,4	0,8	Bärlager 0,4 meter tjockt, Påförda lermassor 0,2-0,25 meter tjockt. Kulturlager vid 0,6 meters djup, brun humös mylla, 0,15 meter tjockt, därunder sandig lins efter äldre sjö/strandbotten. Underst steril blålera.
2440	2,5x1,4	1	Schaktet bestod överst av betong 0,3 meter tjockt, bärlager 0,1 meter tjockt Påförd blålera ned till 1 meters djup.
2444	2,3x1,3	1,4	Schaktet bestod överst av bärlager 0,4 meter tjockt, påförda lermassor 0,7 meter tjockt, Två nivåer kulturlager. Översta kulturlagret vid 1,2 meters djup, barklager med kvistar, svart fet silt, 0,1 meter tjockt, därunder brun humös mylla 0,1 meter tjock, under var sandig lins efter äldre strandbotten följt av steril blålera.
2448	2x1	1	Schaktet bestod överst av betong 0,3 meter tjockt, bärlager 0,1 meter tjockt Påförd blålera vari stockbädd A2452 påträffades.
2458	2,7x1,7	1	Schaktet bestod överst av betong 0,3 meter tjockt, bärlager 0,1 meter tjockt Påförd blålera ned till 1 meters djup.
2489	2,4x1,9	1	Överst var bärlager 0,3-0,4 meter tjockt, påförda lermassor 0,3 meter tjockt, Två kulturlager, översta kulturlagret vid 0,6 meters djup, 0,05 meter tjockt, svart fet siltigt lager med bark och kvistar. Därunder brun humös mylla med träflis och spån 0,2 meter tjockt. Under kulturlagret var sandig lins som utgjort äldre strand/sjöbotten. Underst var steril blålera.

Schakt	Storlek (m)	Djup (m)	Beskrivning
2493	1,9x1,6	1,3	Överst var bärlager 0,7 meter tjockt, påförd lera 0,2-0,3 meter tjockt, vid 0,9-1 meters djup var kulturlager, svart fet silt med bark och kvistar, därefter påförd lera med tegelkross, 0,2-0,3 meter tjock. Vid 1,2 meters djup var sandig lins efter äldre strandbotten. Underst steril blålera.
2497	4,4x1,8	2	Berg i dagen i schaktets västra del vid 0,2. Överst grässvål 0,1 meter tjockt. 0,2 meter tjock svart oljigt gjutsand. 0,8 meter utfylld blålera med tegelkross inblandad. 0,05 meter tjockt kulturlager A2550, svart humös silt. 0,2 meter tjockt kulturlager A2554 brun humös mylla, blandad med träflis och spån. 0,01 meter tjock lins som utgjort sjö/strandbotten. 0,6 meter tjock steril blålera.
2507	1,5x1,4	0,6	Grässvål 0,1 meter tjockt, Svart oljig gjutsand 0,2 meter tjockt, påförda lermassor 0,4 meter tjockt. Berg i dagen vid 0,6 meter.
2517	2,1x1,3	1	Schaktet bestod överst av grässvål 0,1 meter tjockt, Svart oljig gjutsand 0,1 meter tjockt Påförd blålera ned till 1 meters djup.
2521	1,5x1	1	Schaktet bestod överst av grässvål 0,1 meter tjockt, Svart oljig gjutsand 0,1 meter tjockt Påförd blålera ned till 1 meters djup.
2525	1,8x1,2	1	Schaktet bestod överst av bärlager 0,2-0,25 meter tjockt, därefter kulturlager med bark och tegelkross 0,1 meter tjockt, därefter lager med granris 0,05 meter tjockt, Under granris var sandig lins efter äldre strandbotten. Underst var steril blålera 0,8-0,6 meter tjockt.
2530	3,7x1,3	0,1	Grässvål 0,1 meter tjockt, därefter bearbetat spräng berg.
2538	1,7x1	1	Schaktet bestod överst av betong 0,3 meter tjockt, bärlager 0,1 meter tjockt Påförd blålera ned till 1 meters djup.

Bilaga 2. Anläggningstabell

Anl nr	Typ	Storlek (m)	Djup (m)	Beskrivning
200	Stolphål	0,08x0,08	0,3	0,1 m av stolpen syntes ovan mark. Den var 0,4 m lång och spetsad. Stolphålet låg 3,5 m från stolphål 201.
201	Störhål	0,08x0,08	0,3	0,1 m av stolpen syntes ovan mark. Den var 0,4 m lång och spetsad. Stolphålet låg 3,5 m från stolphål 200.
203	Träkonstruktion	7x2	1,4	Del av rektangulär träkonstruktion som bestod av 2 längre bjälkar i 2 varv och korsades av tvärbjälkar. Konstruktionen var fylld av stenar. Den översta av långbjälkarna var 0,5 m tjock och rund. Den undre var 0,2 m tjock och hade ett fyrkantigt tvärsnitt. De låg på den ursprungliga sandbotten på en bädd av ris. Tvärbjälkarna uppträdde med 3 m mellanrum och låg 3 åt gången med 0,15 meters mellanrum. De var 0,18 m tjocka och stack ut 0,3 m från långbjälkarna. De var fogade med övre och undre långbjälkarna med knuttimring.
204	Träkonstruktion	2,5x2	1,4	Del av rektangulär träkonstruktion som bestod av 2 längre bjälkar i 2 varv och korsades av tvärbjälkar. Konstruktionen var fylld av stenar. Den översta av långbjälkarna var 0,5 m tjock och rund. Den undre var 0,2 m tjock och hade ett fyrkantigt tvärsnitt. De låg på den ursprungliga sandbotten på en bädd av ris. Tvärbjälkarna uppträdde med 3 m mellanrum och låg 3 åt gången med 0,15 meters mellanrum. De var 0,18 m tjocka och stack ut 0,3 m från långbjälkarna. De var fogade med övre och undre långbjälkarna med knuttimring.
205	Träkonstruktion	1,5x1,5	1,5	Del av konstruktionen påträffades i schaktets (200) södra vägg. Insidan av den fyrkantiga och knuttimrade träkonstruktionen var fylld med sand och utanför var det packat med sten. Lagret var täckt av näver. Fynd av glas och keramik (recent).
206	Träkonstruktion	3x1,5	1,4	Del av träkonstruktion med en liggande bjälke i NV-SÖ riktning med 5 stycken överliggande plankor i NÖ-SV riktning. Och 4 stycken nedslagna stolpar. Bjälken låg på steril sand.
207	Träkonstruktion	1,6x1	1,4	Knuttimrad konstruktion i två skift påträffades vid 1,4 meters djup vid stenlager A225. Timmerstockarna var 0,2 meter i diameter, stockarna runda eller eller huggna med plana sidor, återanvända.
209	Träkonstruktion	1,7x1	1,4	Träkonstruktion som bestod av 1 längre bjälke och korsades av 3 tvärbjälkar. Konstruktionen var fylld av sten. De låg på den ursprungliga sandbotten på en bädd av ris. Tvärbjälkarna låg med 0,15 meters mellanrum. 2 stolphål tillhörande träkonstruktionen låg i dess östra del på var sida om den längre bjälken.

Anl nr	Typ	Storlek (m)	Djup (m)	Beskrivning
210	Stolprest	2,3x0,15		15 st stolprester på rad i Ö-V riktning i schaktets (200) norra kant. Stolphålen var omkring 0,15 m i diameter.
211	Stensyll	1,8x1,1		Del av stensyll från modern husgrund. Det rörde sig om 6 stycken stenar som var 1,2x0,35 – 0,3x0,2 m stora.
212	Träbjälke	3,5x0,25	1,4	En träbjälke som låg i NÖ-SV riktning.
215	Sten	3,1,5	1,5	En samling stenar som låg på rad i N-S riktning. Stenarna var mellan 0,6x0,6 – 0,15x0,16 m stora och låg på en bädd av ris och bark.
220	Träkonstruktion	1,8x1	1,4	Del av träkonstruktion som bestod av 3 träbjälkar. En av bjälkarna var 1,8 m lång låg i Ö-V riktning. De andra 2 bjälkarna tog vid i dess östra och västra kant och låg i N-S riktning, och fortsatte in i norra schaktkanten.
225	Stenlager	26x25	1,4	Lager med knytnävsstora runda moränstenar. Lagret var 0,1-0,2 meter tjockt och utgjordes av ett utfyllnadslager som deponerats på en bädd av bark, granris och näver. Lagret påträffades inom en yta av 26x25 meter men är troligen större och har fungerat som ett stabiliserande lager.
228	Stenlager	14x1,8	1,3	Lager med större stenblock 0,7-1,1 meter stora, sprängsten. Lagda tätt invid varandra. Utgör tillsammans med lager 225 ett utfyllnadslager från sent 1800-tal i stabiliserande syfte.
2336	Stockbädd	1,3x1	1	Lager med stockar utlagda i lager med utfylld blålera. Stabiliserande syfte. Stockarna runda, avbarkade, 0,15 meter i diameter.
2373	Stockbädd	1,3x1	1	Lager med stockar utlagda i lager med utfylld blålera. Stabiliserande syfte. Stockarna runda, avbarkade, 0,15 meter i diameter.
2426	Stockbädd	1x1	1	Lager med stockar utlagda i lager med utfylld blålera. Stabiliserande syfte. Stockarna runda, avbarkade, 0,15 meter i diameter.
2445	Stockbädd	1,3x1	1	Lager med stockar utlagda i lager med utfylld blålera. Stabiliserande syfte. Stockarna runda, avbarkade, 0,15 meter i diameter.
2550	Kulturlager	150x35	1,2-1,6	Lagret utgjordes av en svart fet mylla som var väldigt rik på kvistar och rötter. Makroanalysen tydde på en strandnära miljö, men i detta fall med
2554	Kulturlager	150	1,2-1,7	Lagret utgjorde en första etableringsfas och bestod av av en brun humös mylla med riklig förekomst av träflis och barr med vass och rötter i botten, även inslag av gödsel påträffades. Lagret var löst packat och syntes inte ha utgjort en stabil marknivå utan hade snarare varit våt och sumpig.

